

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

Кафедра загальновійськових дисциплін (з курсом фізичної підготовки)
(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри загальновійськових
дисциплін (з курсом фізичної підготовки)
полковник

 Володимир ПЕНЬКОВСЬКИЙ

“ 30 ” 08 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАСТОСУВАННЯ СИЛ (ВІЙСЬК) ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) _____

вид дисципліни _____ загальна підготовка (обов'язкова) _____
(загальна підготовка (обов'язкова/вибіркова) / професійна підготовка (обов'язкова/вибіркова))

форма навчання _____ денна _____
(денна/заочна)

ЗМІСТ

1. Опис курсу.
2. Мета викладання дисципліни
3. Завдання вивчення дисципліни
4. Очікувані результати (компетентності)
5. Пререквізити
6. Тривалість курсу
7. Інформація про викладача
8. Методи викладання
9. Політика курсу
10. Форма контролю знань
11. Шкала оцінок
12. Змістовний план вивчення навчальної дисципліни (структура)
13. Питання до заліку
14. Рекомендована література
15. Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

1. Опис курсу

Предметом вивчення навчальної дисципліни є чинне законодавство України з питань організації підготовки та застосування військових частин (кораблів, підрозділів) Військово-Морських Сил до ведення бойових дій на морі та суші, як самостійно так і в складі міжвидового оперативного угруповання військ (сил) та має два аспекти: теоретичний і практичний.

Вивчення дисципліни будується з урахуванням знань загальної тактики, основ організації управління повсякденної діяльності військ (сил), видів бойового забезпечення дій військ (сил), медичного забезпечення військ та військової токсикології, радіології та медичного захисту. Крім того, при вивченні дисципліни використовуються відповідні вміння і навички, що отримані слухачами при вивченні військового законодавства та міжнародного гуманітарного права та інших дисциплін. В свою чергу вивчення проблем застосування сил (військ) Військово-Морських Сил сприяє більш глибокому опануванню військово-спеціальних дисциплін.

Основними організаційними формами навчання є лекційні, практичні заняття та семінарські заняття. Лекції покликані підвищити інтерес слухачів до глибшого самостійного вивчення питань навчальної дисципліни. Практичні заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання та формують у слухачів навички, а семінарські заняття поглиблюють знання з цієї дисципліни.

2. Мета викладання дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Застосування сил (військ) Військово-Морських Сил” є:

навчити слухачів основам теоретичних положень з організації застосування підрозділів Військово-Морських Сил в основних видах бою, вивчити призначення, склад та можливості підрозділів і військових частин

Військово-Морських Сил Збройних Сил України;

сформувані у слухачів уміння щодо основ застосування та побудови бойового порядку частин та підрозділів Військово-Морських Сил у різних видах бою та здійснення ними управління в ході бойових дій;

навчити слухачів основам всебічного забезпечення бою, особливостям підготовки та ведення бою в умовах проведення військами (силами) антитерористичної операції (АТО), операції об'єднаних сил (ООС);

розвивати у слухачів творчий та системний підхід, ініціативу і самостійність під час прийняття рішень (розробки пропозицій) щодо розвитку, підготовки та застосування сил (військ) Військово-Морських Сил Збройних Сил України в бою (бойових діях);

розкриття основних питань загальних засад розвитку збройної боротьби в бою (бойових діях), досвіду застосування військових частин (підрозділів) АТО та ООС, для забезпечення захисту і просування національних інтересів держави в мирний і воєнний час, реальних та потенційних загроз національним інтересам, які обумовлюють необхідність застосування сил (військ) Збройних Сил України;

формування наукового уявлення у слухачів щодо уміння організовувати взаємодію з підрозділами, військовими частинами та угрупованнями сил (військ) Збройних Сил України в ході виконання завдань в мирний час та в особливий період;

виховувати у слухачів почуття особистої відповідальності за необхідність придбання знань та вмінь з організації застосування сил (військ) Військово-Морських Сил в основних видах бою.

3. Завдання вивчення дисципліни

Надати слухачам знання щодо:

тенденцій розвитку збройної боротьби на морі, досвіду застосування Військово-Морських Сил для забезпечення захисту і просування національних інтересів держав в мирний час та в особливий період, реальних та потенційних загроз національним інтересам з морського напрямку, які обумовлюють необхідність застосування Військово-Морських Сил;

призначення, завдань, складу та організаційної структури Військово-Морських Сил, можливостей їх військових частин та угруповань сил (військ) з виконання можливих завдань в сучасних умовах та у перспективі;

теоретичних основ застосування військових частин та угруповань сил (військ) Військово-Морських Сил в мирний час та в особливий період, доцільних форм та способів дій сил (військ) для виконання поставлених завдань, у тому числі у взаємодії із військовими частинами, інших видів та родів Збройних Сил, у складі міжвидових угруповань військ (сил).

4. Очікувані результати (компетентності)

4.1. У процесі вивчення дисципліни слухачі повинні знати:

організаційну структуру Збройних Сил України;

основи сучасного морського та загальновійськового бою;

організаційну структуру, озброєння, можливості та основні принципи застосування військових частин (кораблів, підрозділів) Військово-Морських Сил;

порядок застосування військових частин, кораблів і підрозділів морської піхоти в основних видах бою;

основи управління силами (військами) Військово-Морських Сил в бою; організацію всебічного забезпечення сил (військ) Військово-Морських Сил в бою;

особливості підготовки та ведення бою в умовах проведення АТО та ООС;

суть і соціальну значимість своєї професії, бути готовим до постійного професійного зростання, отримання нових знань.

4.2. У процесі вивчення дисципліни слухачі повинні вміти:

приймати рішення та планувати застосування підрозділів морської піхоти, військових частин (кораблів) у бойових діях;

оцінити тактичну і тилову обстановку в інтересах медичного забезпечення частин, кораблів та підрозділів в бою;

відпрацьовувати робочу карту та інші бойові документи;

управляти підрозділом в ході виконання завдань в основних видах бою.

4.3. Компетенції, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни:

ЗК-1 Здатність здійснювати захист держави, її суверенітету, територіальну цілісність та недоторканність, бути вірним Військовій присязі, віддано служити народу України, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок, непорушно дотримуватись Конституції України та законів України, наказів Міністра оборони України, інших нормативно-правових актів, норм міжнародного гуманітарного права, брати активну участь у суспільному житті, цікавитися суспільними проблемами

ЗК-3 Здатність використовувати базові теоретичні знання фундаментальних дисциплін для вирішення практичних завдань за призначенням

ЗК-5 Здатність організовувати індивідуальну підготовку особового складу з тактичної медицини в системі бойової підготовки військової частини та спеціальну підготовку особового складу медичної служби військової частини

СКВ-4 Здатність організувати і здійснювати індивідуальну підготовку особового складу військової частини з тактичної медицини, спеціальну підготовку особового складу медичної служби, підтримувати бойову та мобілізаційну готовність медичної служби військової частини

4.4. Результати навчання:

РНЗ-1 Виконувати службові обов'язки з непорушним дотриманням Конституції України та законів України, наказів Міністра оборони України, інших нормативно-правових актів, норм міжнародного гуманітарного права

РНЗ-2 Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

РНз-4 Здатність використовувати знання про основні напрямки та методи наукових досліджень для організації наукових досліджень у військово-медичній галузі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з застосуванням стандартних методик та з використанням програмно-технічних засобів

РНз-8 Здатність організовувати тилове та медичне забезпечення військ (сил) в операціях (бойових діях)

РНв-4 Володіти основами організації і здійснення індивідуальної підготовки особового складу військової частини з тактичної медицини, спеціальної підготовки особового складу медичної служби, підтримання бойової та мобілізаційної готовності медичної служби військової частини

5. Прореєквізити

Навчальна дисципліна “Застосування сил (військ) ВМС” для слухачів груп ЛЗП ВМС базується на знаннях початкової військової підготовки, формує основи для вивчення таких дисциплін, як “Організація медичного забезпечення військ” та “Військова токсикологія, радіологія та медичний захист”, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання в процесі подальшого навчання і у професійній діяльності, започатковує основи знань та вмінь лікаря, що можуть бути використані в умовах бойових дій.

6. Тривалість курсу

1. Обсяг дисципліни: 1,5 кредит ECTS 45 годин.
2. Лекцій: 2 години.
3. Групові заняття: 16 годин.
4. Семінарські заняття: 6 годин.
5. Групові вправи: 4 години.
6. Самостійна робота: 15 годин.
7. Форма контролю: підсумковий модульний контроль, диференційований залік 2 години

Теми, що розглядаються:

Змістовний модуль 1. “Військово-Морські Сили – вид Збройних Сил України, що захищає національні інтереси держави на морі”.

Тема 1. Збройні Сили України та перспективи їх розвитку. Основи застосування сил (військ) Військово-Морських Сил.

Тема 2. Військово-Морські Сили та їх роль у захисті національних інтересів на морі.

Тема 3. Організація і тактика дій Військово-Морських Сил провідних країн світу та причорноморських держав.

Змістовний модуль 2. “Застосування військових частин та угруповань сил (військ) ВМС у бойових діях”

Тема 4. Застосування військових частин та угруповань сил (військ) ВМС у бойових діях.

Тема 5. Дії батальйону морської піхоти при обороні морського

узбережжя.

Тема 6. Дії батальйону морської піхоти в десанті.

Змістовий модуль 3. “Застосування сил (військ) Військово-Морських Сил під час виконання завдань запобігання воєнним конфліктам, їх стримування та в операціях Збройних Сил України”

Тема 7. Застосування сил (військ) Військово-Морських Сил під час виконання завдань запобігання воєнним конфліктам, їх стримування та в операціях Збройних Сил України.

7. Інформація про викладача

Викладач	Ніколенко Микола Миколайович
Вчений ступінь	
Посада	Старший викладач кафедри
Наукові інтереси	застосування військових частин у складі міжвидового угруповання військ (сил)
Контактний телефон викладача	050-53-68-997
E-mail викладача	admiral9172@ukr.net

8. Методи викладання.

Денна форма навчання:

фронтальна форма навчання, коли усі слухачі під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;

індивідуальна форма навчання, коли слухачі виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, залежно від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння викладач повинен використовувати наступні методи.

За джерелами знань використовують методи навчання:

словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, робота з літературою;

наочні – демонстрація, ілюстрація, спостереження;

практичні – практична робота, вирішення задачі, самостійна робота.

інтерактивні методи – дискусія, робота в малих групах, ділова гра.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи:

– пояснювально-ілюстраційний метод, при якому викладач доводить готову інформацію різними засобами, а слухачі її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам'яті. Цей метод є одним із найбільш економічних способів передачі знань, передбачає використання таких засобів інформації, як слово (усне і друковане), різні наочні посібники, плакати, відео- і кінофільми, комп'ютерний ілюстраційний матеріал і т. ін. Знання, які отримані в

результаті реалізації цього методу не формують вміння, цей метод використовується для досягнення рівня “Знати”;

- репродуктивний метод, головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно завдання викладача;

- проблемне викладання використовується викладачем при постановці проблеми перед тими, хто навчається і подальшого її вирішення, але при цьому викладач показує шляхи рішення, розкриває хід своєї думки. Цей метод повинен застосовуватись викладачем під час проведення практичних занять. Безпосереднім результатом проблемного викладання повинно бути засвоєння слухачів способу і логіки вирішення конкретної проблеми, але ще без вміння застосовувати їх самостійно. Цей метод навчає слухачів способу отримання знань. З його допомогою вони отримують навички творчого мислення;

- частково-пошуковий (евристичний) метод служить меті поступового наближення слухачів до самостійного вирішення проблем шляхом попереднього навчання виконання окремих елементів рішення. Використовується при виконанні практичних завдань щодо прогнозування соціально-педагогічних ситуацій у військовому колективі, коли спосіб пошуку оптимального рішення визначає викладач, але рішення знаходить сам слухач;

- винахідницький метод є необхідним для повноцінного засвоєння досвіду творчої діяльності. Викладач використовує його для забезпечення творчого застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування риси творчої діяльності є умовою формування зацікавленості, потребу в такій формі діяльності. Формами застосування цього методу є: завдання на самопідготовку;

- дослідницький метод при якому слухачі навчання виступають у ролі дослідників, тобто самостійно виокремлюють та визначають проблему, формулюють гіпотезу її розв'язання, знаходять методи розв'язання, виходячи з відомих даних; аналізують, порівнюють та оцінюють отримані результати, роблять висновки й узагальнення, усвідомлюють провідні поняття й ідеї, а не отримують їх готовими. Метод спрямований на засвоєння слухачами навчання усіх етапів пізнання;

- індивідуальне навчальне заняття проводиться з окремими слухачами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей;

- індивідуальні заняття організовуються за окремим графіком з урахуванням індивідуального навчального плану слухача і можуть охоплювати частину або повний обсяг занять з однієї або декількох тем навчальної дисципліни.

За системним підходом:

стимулювання та мотивація;

контроль та самоконтроль.

За основними етапами процесу:

формування знань;

формування умінь і навичок;

застосування знань;

узагальнення;

закріплення;
перевірка.

9. Політика курсу.

Слухач повинен:

- вчасно приходити на заняття;
- у випадку пропуску лекційних / практичних занять без поважної причини, слухач може бути не допущений до підсумкового контролю (заліку), або його підсумкова оцінка буде знижена;
- добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю;
- брати активну участь у практичних заняттях;
- бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими слухачами, зокрема під час обговорення питань на лекційних , практичних та семінарських заняттях;
- на свій вибір має підготувати один реферат / одну презентацію з матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення;
- слухач може перескласти підсумкову контрольну роботу у випадку отримання оцінки “незадовільно”;
- у випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, слухач отримає “0” балів;
- неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес в УВМА.

Якщо слухач має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, слухач має право звернутися до начальника кафедри чи керівництва факультету.

10. Види контролю знань та методи їх проведення.

Методи поточного контролю: усне опитування, письмовий експрес контроль, виступи при обговоренні питань на практичних заняттях;

Методи модульного контролю: контрольна робота, тестування, контрольне завдання;

Методи самоконтролю: питання самоконтролю;

Методи підсумкового контролю: диференційований залік.

Складовою частиною процесу навчання є система контролю та звітності слухачів за якістю засвоєння навчального матеріалу. Головна мета контролю полягає у забезпеченні наукового рівня придбаних слухачами знань, міцності сформованих у них вмінь та навичок.

Контроль успішності та якості підготовки слухачів включає:

- поточний контроль;
- самоконтроль;
- модульний (рубіжний) контроль;

– диференційований залік.

Кількість контрольних заходів, форми їх проведення, періодичність доводяться до слухачів на початку вивчення дисципліни та навчального семестру.

Поточний контроль – оцінювання теоретичних знань і практичних навичок слухача з конкретного змістового модуля (логічно завершеної частини навчальної дисципліни). Проводиться викладачами на всіх видах навчальних занять.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються кафедрою. Основні форми поточного контролю: усне опитування, письмовий контроль, тестування в т.ч. із застосуванням ЕОТ, практичних завдань, передбачених робочою програмою модуля (навчальної дисципліни).

Основна мета поточного контролю – постійне отримання викладачем інформації про якість засвоєння слухачами матеріалу навчальної дисципліни, перевірка готовності слухачів до виконання наступних навчальних завдань, а також управління їх навчальною мотивацією.

Результати поточного контролю використовуються для коригування методів і засобів навчання та враховуються на заліку.

Кількість балів для визначення результатів поточного контролю залежить від рівня знань слухача, вміння використовувати їх при виконанні практичних завдань і нормативів, навичок роботи з електронно-обчислювальною технікою тощо.

Результати поточного контролю фіксуються в журналі обліку навчальних занять наступним чином: у чисельнику – по 4-бальній шкалі, в знаменнику – кількість балів, яка відповідає даній оцінці по шкалі.

Самоконтроль призначений для самооцінки слухачами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретного розділу (теми) навчальної дисципліни.

З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у завданнях на самостійну підготовку передбачаються питання для самоконтролю. Більша ефективність самоконтролю забезпечується спеціальними програмами самоконтролю та самооцінки, які є складовими частинами електронних підручників та автоматизованих навчальних курсів.

Самоконтроль здійснюється у формі тестування на ПЕОМ за тему, блок змістових модулів, навчальну дисципліну.

Модульний контроль полягає в оцінюванні результатів навчання слухачів із вивчення навчального матеріалу блоку змістового модуля за результатами контрольних заходів.

Структура завдань, система проведення модульного контролю та критерії оцінки рівня знань, розробляються кафедрою та визначаються в програмі (робочій програмі) навчальної дисципліни. Він проводиться у тиждень для контрольних заходів відповідно до графіку навчального процесу.

Модульний контроль є обов'язковим. За результатами поточного контролю слухач не може бути звільненим від модульного контролю.

До модульних контролів слухачі допускаються без будь-яких обмежень. Критерії оцінювання результатів виконання завдань за контрольний захід доводиться до відома слухачів перед початком його проведення.

У разі порушення слухачем встановленого порядку здійснення контрольного заходу (списування, підміна завдання, використання недозволених матеріалів чи засобів) викладач відстороняє цього слухача від виконання завдання, робить позначку в журналі обліку навчальних занять, оцінює його роботу в нуль балів (незадовільно).

Слухачам забороняється обмінюватись інформацією у будь-якій формі, або використовувати інші матеріали та засоби, крім дозволених.

Слухач, який на модульному контролі отримав оцінку “незадовільно”, повинен скласти його повторно і отримати позитивну оцінку, в іншому випадку він до диференційованого заліку не допускається. Слухач не може повторно складати модульний контроль з метою підвищення оцінки.

Відмова слухача від відповіді на білет (тест) оцінюється як незадовільна відповідь.

Форми модульного контролю:

- усне опитування; письмовий контроль;
- тестування (у т.ч. із застосуванням ЕОТ).

Модульний контроль проводиться в ході одного із навчальних занять наприкінці вивчення блоку змістового модулю протягом 90 хвилин у вигляді контрольної роботи.

Розроблені для проведення білети (тести) повинні забезпечувати перевірку теоретичної та практичної підготовки тих, хто навчається.

Для проведення модульного контролю та оцінки якості засвоєння змісту навчання для блоку змістового модуля встановлюється максимальна кількість балів, яку може набрати слухач під час навчання та за результатами контрольних заходів.

По закінченню вивчення навчальної дисципліни за умов здачі усіх передбачених програмою контрольних заходів слухач складає диференційований залік.

Слухач допускається до диференційованого заліку якщо він до початку заліку ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочим навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни).

Підвищення рейтингової оцінки (в балах) слухача з кредитного модуля відбувається за рахунок часу відведеного на самостійну роботу.

Рейтингова оцінка повинна бути не менша 36,0 бали від суми рейтингових (вагових) балів контрольних заходів протягом вивчення кредитного модуля.

Слухач, який набрав рейтингову оцінку з кредитного модуля менше за 36,0 бали, до диференційного заліку не допускається. Він отримує оцінку F (“незадовільно”) з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.

Слухач який набрав протягом семестру рейтингову оцінку (в балах) з кредитного модуля від 35 до 49 балів, зобов’язаний виконати завдання диференційованого заліку.

Слухач який набрав протягом семестру рейтингову оцінку (в балах) з кредитного модулю більше 50 балів, має можливість:

- отримати залікову оцінку без виконання завдання диференційованого заліку (автоматом) відповідно до набраної рейтингової оцінки (в балах);

– виконати завдання диференційованого заліку з метою підвищення оцінки.

Форма проведення контролю (усна, письмова, комбінована), зміст і структура контрольних завдань, білетів, перелік матеріалів, користування якими дозволяється слухачу під час диференційованого заліку (конспекти) і критерії оцінювання обговорюються на засіданні кафедри і затверджуються начальником кафедри не пізніше ніж за місяць до початку складання контрольного заходу. Названі матеріали дійсні протягом навчального року, вони є складовою навчально-методичної документації з дисципліни і зберігаються на кафедрі. Можливе поєднання різних форм контролю.

11. Шкала оцінок

Оцінка успішності слухача з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння модуля і має визначення за системою ECTS та шкалою, прийнятою в Україні.

Для слухачів, які не склали підсумковий модульний контроль, по завершенню вивчення дисципліни передбачається термін для перескладання.

Розподіл балів, які отримують слухачі

Рік підготовки 1-й, семестр 1-й або 2-й		Сума (R)
Поточний контроль	Модульний контроль (залік)	
60	40	100

Максимальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених практичних та семінарських занять кредитного модуля, дорівнює 60 балам. За підсумковий модульний контроль слухач може набрати максимально 40 балів.

Кредитний модуль:

Рейтингова оцінка слухача з дисципліни “Застосування сил (військ) Військово-Морських Сил” складається з балів, що він отримує за кредитний модуль:

відповіді на 3 семінарських заняттях;
виконання 2 практичних завдань;
проведення підсумкового модульного контролю (диференційований залік).

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання за кредитний модуль

Робота на практичних, самостійних та семінарських заняттях з дисципліни “Застосування сил (військ) Військово-Морських Сил” у кредитному модулі.

Ваговий (рейтинговий) бал за одну відповідь дорівнює:

60 : 5 = 12 балів

повне та самостійне виконання практичного завдання

або повна та обґрунтована відповідь на запитання – 10,8- 12 (90-100%)

неповне, але самостійне виконання практичного завдання

або повна відповідь на запитання – 9 - 10,7(75-89%)

виконання практичного завдання за допомогою викладача

або неповна відповідь на запитання – 7,2 – 8,9 (60-74%)

слухач не здатний виконати практичне завдання навіть

за допомогою викладача або відсутня відповідь на запитання – 0 – 7,1 (0-59%).

Максимальна кількість балів на всіх практичних та семінарських заняттях дорівнює:

$$5 \times 12,0 = 60 \text{ балів}$$

Мінімальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених практичних та семінарських занять кредитного модуля, дорівнює:

$$5 \times 7,2 = 36 \text{ балів}$$

Відповідно до Листа МОЗ України від 21.01.2008 №08.01-22/65 поточна навчальна діяльність слухача оцінюється за 6-ти бальною шкалою, яка конвертується у бали таким чином:

Модуль 1	
Оцінка за 6-ти бальною шкалою	Бали
“5”	10,8 – 12
“4”	9 – 10,7
“3”	7,2 – 8,9
“2”	0 – 7,1

Критерії оцінювання занять з дисципліни “Застосування сил (військ) Військово-Морських Сил”

Змістовий модуль, тема	Максимальний бал	Мінімальний бал
<i>Кредитний модуль 1</i>		
<i>Змістовий модуль 1</i>		
Тема 1, 2, 3	12,0	7,2
<i>Змістовий модуль 2</i>		
Тема 4, 5, 6	36,0	21,6
<i>Змістовий модуль 3</i>		
Тема 7	12,0	7,2
Разом змістові модулі	60	36
Підсумковий модульний контроль	40	25
Разом сума балів	100	61

Умови допуску до підсумкового модульного контролю (диференційованого заліку)

Слухач допускається до підсумкового модульного контролю (диференційованого заліку), якщо він до початку заліку ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочим навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни).

Підвищення рейтингової оцінки (в балах) слухача з кредитного модуля відбувається за рахунок часу відведеного на самостійну роботу.

Рейтингова оцінка (в балах) з кредитного модуля має бути не менше 36 балів від суми рейтингових (вагових) балів контрольних заходів протягом вивчення кредитного модуля.

Слухач, який набрав рейтингову оцінку з кредитного модуля менше за 36 балів, до диференційованого заліку не допускається. Він отримує оцінку **F** (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.

Слухач, який набрав протягом семестру рейтингову оцінку (в балах) з кредитного модуля від 36 до 59 балів, зобов'язаний виконати завдання підсумкового модульного контролю (диференційованого заліку).

Слухач, який набрав протягом семестру рейтингову оцінку (в балах) з кредитного модуля більше за 60 балів, має можливості:

отримати залікову оцінку без виконання завдання підсумкового модульного контролю (диференційованого заліку) (“автоматом”) відповідно до набраної рейтингової оцінки (в балах);

виконати завдання підсумкового модульного контролю (диференційованого заліку) з метою підвищення оцінки.

Критерії оцінювання підсумкового модульного контролю

Максимальна кількість балів за підсумковий модульний контроль (диференційований залік) дорівнює 40 балам, а мінімальна – 25 балам.

Для визначення оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою рейтингова оцінка (в балах) з підсумкового модульного контролю переводиться згідно з таблицею:

Значення R	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
36– 40	A	відмінно
33 – 35	B	добре
31 – 32	C	
28 – 30	D	задовільно
25 – 27	E	
21 – 24	FX	незадовільно
1-20	F	

Критерії оцінювання виконання контрольного завдання при проведенні підсумкового модульного контролю

Критерії	Бали
повна відповідь на одне теоретичне питання і у повному обсязі тестові питання та правильно вирішена практична задача білету	40
повна відповідь на одне теоретичне питання білету	10
правильно та у повному обсязі вирішено практичну задачу білету	10
повна відповідь на тестові питання	20
часткова відповідь на одне теоретичне питання білету	5-9
практичну задачу білету вирішено не у повному обсязі	5-9
відповідь на теоретичне питання білету містить грубі помилки	1-4
вирішення практичної задачі білету містить грубі помилки	1-4
відсутність відповіді на теоретичне питання білету	0
відсутність вирішення практичної задачі білету	0

Порядок застосування рейтингової системи оцінювання

Рейтингова система оцінювання успішності з кредитного модуля (навчальної дисципліни) доводиться слухачам на першому занятті.

Рейтингова оцінка (сума балів), яку слухач набрав з кредитного модуля за результатом всіх видів навчальних занять, доводиться до слухача на останньому занятті.

Рейтингова оцінка (в балах) кредитного модуля R за шкалою ЄКТС та національною шкалою визначається як сума рейтингового балу з кредитного модуля, яку слухач набрав протягом навчальних занять (R_1) та рейтингового балу за результатами відповідей на диференційованому заліку (R_2).

Для визначення оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою рейтингова оцінка (в балах) кредитного модуля R переводиться згідно з таблицею.

Значення R	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
67 – 74	D	задовільно
60 – 66	E	
35 – 59	FX	незадовільно
0 – 34	F	

Отримані результати вносять до відомості обліку успішності.

12. Змістовний план вивчення навчальної дисципліни (структура)

№ з/п	Вид Навчальних занять	Кількість год.	Номери семестрів, розділів, тем і занять, їх найменування, навчальні питання	Література	Вага оцінки
1	2	3	4	5	6
Кредитний модуль 1 Основи застосування сил (військ) ВМС			Семестр 1-2		
Змістовний модуль 1. Військово-Морські Сили – вид Збройних Сил України, що захищає національні інтереси держави на морі					
Тема 1. Збройні Сили України та перспективи їх розвитку. Основи застосування сил (військ) ВМС					
1	Лекція	2	Тема 1. Заняття 1. Вступ. Збройні Сили України їх призначення і структура. Основи теорії тактики. Вступ. Порядок вивчення навчальної дисципліни. 1 Характер і зміст сучасної війни та збройної боротьби за досвідом АТО та ООС. 2. Збройні Сили України їх призначення і структура. 3. Основи теорії тактики.	Зн “Про ЗС”; Засади під. с. 360; БС, с.238; Підр. Тактика, ВМС с.19	
Тема 2. Військово-Морські Сили та їх роль у захисті національних інтересів на морі					
2	Групове заняття	4	Тема 2. Заняття 1. Військово-Морські Сили та їх роль у захисті національних інтересів держави на морі. 1. Місце та роль Військово-Морський Сил у захисті національних інтересів на морі. 2. Сучасні тенденції та перспективи розвитку збройної боротьби на морі. 3. Призначення, завдання, сучасний стан та перспективи розвитку Військово-Морських Сил Збройних Сил України. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Завдання, які виконували ВМС у мирний час та	Підр. Заст. ВМС, с. 320; Підр. Основи мор. науки, с-324; Підр. Тактика, ВМС с. 24 “Інтернет”	
3	Групове заняття	4	Тема 2. Заняття 2. Тактична характеристика родів сил (військ) ВМС. 1. Тактична характеристика надводних сил Військово-Морських Сил ЗС України. 2. Тактична характеристика морської авіації Військово-Морських Сил ЗС України. 3. Тактична характеристика берегових ракетно-артилерійських військ Військово-Морських Сил ЗС України. 4. Тактична характеристика морської піхоти Військово-Морських Сил ЗС України <u>Самостійне заняття:</u> 1. Тактико-технічні характеристики озброєння і військової техніки сил (військ) ВМС ЗС України.	Підр. Заст. ВМС, с. 348; Підр. Основи мор. науки, с-121-198; Підр. Тактика, ВМС с.97-132 “Інтернет”	
4	Семінарське заняття	2	Тема 2. Заняття 3. Проблемні питання розвитку родів сил (військ) Військово-Морських Сил ЗС України. 1. Проблемні питання й основні напрямки розвитку надводних і підводних сил та нарощування їх можливостей з виконання визначених завдань. 2. Проблемні питання й основні напрямки розвитку морської авіації і нарощування її можливостей з виконання визначених завдань. 3. Проблемні питання й основні напрямки розвитку берегових ракетно-артилерійських військ і нарощування їх можливостей з виконання визначених завдань	Наук. Роботи, ВМС - 2017, с.23; Опер. заб. ВМС, с. 140; Підр. Тактика, ВМС с.97-132 “Інтернет”	7,2-12
Тема 3. Організація і тактика дій ВМС провідних країн світу та причорноморських держав					

5	Групове заняття	3	Тема 3. Заняття 1. Військово-Морські Сили провідних морських країн світу, їх організація і застосування (тактика дій). 1. Організація, сили та засоби Військово-Морських Сил США, Росії, Туреччини. 2. Застосування Військово-Морських Сил провідними морськими країнами. 3. Основні засоби ураження Військово-Морських Сил та їх вплив на величину і структуру санітарних втрат. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Організація, сили та засоби Військово-Морських Сил Болгарії, Румунії, Грузії.	Інстр. з підг. НК участь ВМС; Бойовий статут ВМС, с. 112- 132; Заст. РВіС ВМС, с.73, Тактика ВМС “Інтернет”	
Змістовий модуль 2. Застосування військових частин та угруповань сил (військ) ВМС у бойових діях					
Тема 4. Застосування військових частин та угруповань сил (військ) ВМС у бойових діях					
6	Групове заняття	4	Тема 4. Заняття 1. Основи застосування військових частин, тактичних груп (угруповань) Військово-Морських Сил у бойових діях. 1. Воєнно-географічні умови Азово-Чорноморського регіону та їх вплив на виконання завдань ВМС у мирний час та особливий період. 2. Міжнародно-правове врегулювання застосування сил (військ) ВМС. 3. Можливості сил (військ) ВМС з виконання завдань у міжнародних миротворчих операціях з підтримання миру та безпеки. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Фізико-географічні умови морських операційних зон та їх вплив на застосування сил (військ) ВМС (у робочих зоштах в табличній формі за кожним структурним елементом фізико-географічних умов).	Підр. Заст. ВМС, с. 208, Бойовий статут ВМС, с. 133- 140; Заст. РВіС ВМС, с.103, Тактика ВМС “Інтернет	”
7	Семінарське заняття	2	Тема 4. Заняття 2. Зміст та організація видів бойового забезпечення Військово-Морських Сил. 1. Загальні положення щодо організації специфічних видів бойового забезпечення ВМС. 2. Особливості організації специфічних видів бойового забезпечення Військово-Морських Сил. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Основні тактико-технічні характеристики засобів бойового забезпечення Військово-Морських Сил. 2. Основи організації розвідки та інженерного забезпечення, радіоелектронної боротьби, тактичного маскування, радіаційного, хімічного та біологічного захисту.	Підр. Заст. ВМС, с. 208, Бойовий статут ВМС, с. 133- 140; Заст. РВіС ВМС, с.103, Підр. Види БЗ ВМС, “Інтернет”	7,2-12
Тема 5. Дії батальйону морської піхоти при обороні морського узбережжя					
8	Групове заняття	3	Тема 5. Заняття 1. Загальні положення, підготовка та застосування морської піхоти під час оборони морського узбережжя. 1. Загальні положення щодо підготовки і застосування морської піхоти у протидесантній обороні узбережжя. 2. Особливості підготовки і застосування морської піхоти під час протидесантної оборони узбережжя. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Бойові можливості батальйону морської піхоти під час оборони морського узбережжя.	Підр. Заст. МП ВМС, с. 12-41; “Інтернет”	

9	Групова вправа	4	Тема 5. Заняття 2. Вироблення командиром батальйону морської піхоти замислу на ведення протидесантної оборони узбережжя 1. Усвідомлення бойового завдання. 2. Оцінка обстановки. 3. Вироблення командиром батальйону морської піхоти замислу на ведення протидесантної оборони узбережжя. 4. Доповідь замислу командира військової частини морської піхоти. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Завершення оформлення на робочій карті вихідної обстановки та бойового розпорядження на ведення протидесантної оборони узбережжя.	Підр. Заст. МП ВМС, с. 12-41; Тактичне завдання, Замисел (розробка).	7,2-12
Тема 6. Дії батальйону морської піхоти в десанті					
10	Групове заняття	3	Тема 6. Заняття 1. Застосування морської піхоти в десанті. 1. Загальні положення щодо застосування морської піхоти в бойових діях з висадки десанту. 2. Особливості підготовки і застосування морської піхоти у бойових діях з висадки десанту. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Бойові можливості батальйону морської піхоти у бойових діях з висадки десанту. 2. Підготовка до групової вправи, оформлення робочої карти, вивчення тактичного завдання.	Підр. Заст. МП ВМС, с. 42-58; БС ВМС, с. 296-309 “Інтернет”	
11	Групова вправа	4	Тема 6. Заняття 2. Вироблення командиром батальйону морської піхоти замислу на дії батальйону в десанті. 1. Усвідомлення бойового завдання. 2. Оцінка обстановки. 3. Вироблення командиром батальйону морської піхоти замислу на дії батальйону в десанті. 4. Доповідь замислу командира бригади морської піхоти <u>Самостійне заняття:</u> 1. Оформлення робочої карти, вихідної обстановки, висновки з оцінки обстановки.	Підр. Заст. МП ВМС, с. 42-58; Тактичне завдання, Замисел (розробка).	7,2-12
Змістовий модуль 3. Застосування сил (військ) Військово-Морських Сил під час виконання завдань запобігання воєнним конфліктам, їх стримування та в операціях Збройних Сил України.					
Тема 7. Застосування сил (військ) Військово-Морських Сил під час виконання завдань запобігання воєнним конфліктам, їх стримування та в операціях Збройних Сил України.					
12	Групове заняття	3	Тема 7. Заняття 1. Застосування сил (військ) ВМС у кризовій ситуації воєнного характеру. 1. Загальні положення щодо застосування угруповання сил (військ) ВМС у кризовій ситуації воєнного характеру. 2. Особливості підготовки і застосування угруповання сил (військ) ВМС у стабілізаційних операціях, АТО, ООС на території держави. 3. Загальні положення щодо застосування сил (військ) ВМС під час стримування та відсічі збройної агресії. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Можливості сил (військ) ВМС з виконання завдань охорони державного кордону, підтримання сприятливого оперативного режиму у морських операційних зонах та участі у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру. 2. Особливості підготовки і застосування угруповання сил (військ) ВМС в Азовському морі.	Підр. Заст. ВМС, с. 238; Заст ВМС с.25-34; Положення про класиф. ВМС; Стандарт підг.; Морська стратегія держави; “Інтернет”	

13	Групове заняття	3	Тема 7. Заняття 2. Застосування підрозділів і військових частин ВМС у міжнародних операціях з підтримання миру та безпеки. 1. Загальні положення щодо участі підрозділів і військових частин ВМС у міжнародних операціях з підтримання миру та безпеки. 2. Застосування підрозділів і військових частин ВМС у міжнародних антитерористичних та антипіратських операціях. 3. Застосування підрозділів і військових частин ВМС у міжнародних миротворчих операціях. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Можливості сил (військ) ВМС з виконання завдань у міжнародних операціях з підтримки миру та безпеки. 2. Особливості всебічного забезпечення та управління силами (військами) ВМС під час виконання завдань в міжнародних операціях з підтримки миру та безпеки.	Підр. Заст. ВМС, с. 256; Заст ВМС с.34-52; Положення про класиф. ВМС; Стандарт підг.; Морська стратегія держави; "Інтернет"	
14	Семінарське заняття	2	Тема 7. Заняття 3. Проблемні питання застосування підрозділів і військових частин ВМС у міжнародних операціях з підтримання миру та безпеки. 1. Проблемні питання застосування підрозділів і військових частин ВМС у міжнародних антитерористичних операціях. 2. Проблемні питання застосування підрозділів і військових частин ВМС у міжнародних антипіратських операціях. 3. Проблемні питання застосування підрозділів і військових частин ВМС у міжнародних миротворчих та гуманітарних операціях.	Підр. Заст. ВМС, с. 256; Заст ВМС с.34-52; Положення про кл.. ВМС; Стандарт підг.; Морська стратегія держави; "Інтернет"	7,2-12
15	ПМК	2	Модульний контроль: Кредитний модуль "Застосування сил (військ) Військово-Морських Сил"		40

13. Питання до заліку

- Збройні Сили України їх призначення і структура.
- Основи теорії тактики. Тактика – складова частина воєнного мистецтва.
- Що таке бій, хто його веде і яка наука його вивчає?
- Дати визначення загальновійськового бою. Ведення загальновійськового бою.
- Оборонний бій, мета та основні завдання.
- Наступальний бій, мета та основні завдання.
- Зустрічний бій, мета та основні завдання та елементи бою.
- Розташування військових частин (підрозділів) на місці. Чим характеризується пункт базування, вербувальний центр, район зосередження, вихідний район?
- Пересування військових частин (підрозділів) та основні характеристики маршруту.
- Призначення, склад, завдання ВМС ЗС України.
- Організаційно-штатна структура ВМС ЗС України.
- Основні принципи застосування ВМС ЗС України.
- Форми та способи застосування ВМС ЗС України.
- Призначення, склад та завдання надводних сил ВМС ЗС України.

15. Призначення, склад, завдання морської авіації ВМС ЗС України.
16. Призначення, склад, завдання морської піхоти ВМС ЗС України.
17. Призначення, склад, завдання військ берегової оборони ВМС ЗС України.
18. Призначення, склад, завдання частин забезпечення ВМС ЗС України.
19. Бойові можливості корабельного складу ВМС ЗС України.
20. Бойові можливості морської авіації.
21. Бойові можливості військ берегової оборони.
22. Основи бойового застосування надводних сил ВМС ЗС України.
23. Основи бойового застосування морської авіації ВМС ЗС України.
24. Основи бойового застосування морської піхоти ВМС ЗС України.
25. Основи бойового застосування військ берегової оборони ВМС ЗС України.
26. Основні принципи ведення бойових дій військовими частинами (кораблями) ВМС ЗС України.
27. Основи тактики та форми застосування надводних сил ВМС ЗС України.
28. Основи тактики та форми застосування морської авіації ВМС ЗС України.
29. Основи тактики та форми застосування морської піхоти ВМС ЗС України.
30. Основи тактики та форми застосування військ берегової оборони ВМС ЗС України.
31. Основи тактики та форми застосування частин та підрозділів розвідки ВМС ЗС України.
32. Застосування підрозділів і військових частин ВМС у міжнародних антитерористичних та антипіратських операціях.
33. Застосування підрозділів і військових частин ВМС у міжнародних миротворчих операціях.
34. Особливості підготовки і застосування угруповання сил (військ) ВМС у стабілізаційних операціях, АТО, ООС на території держави.
35. Організація управління, взаємодії, всебічного забезпечення військових частин (підрозділів) ВМС ЗС України.
36. Організація, сили та засоби Військово-Морських Сил США, Росії, Туреччини.
37. Воєнно-географічні умови Азово-Чорноморського регіону у мирний час та в особливий період.
38. Основи міжнародно-правового врегулювання застосування сил (військ) ВМС ЗС України.
39. Фізико-географічні умови морських операційних зон та їх вплив на застосування сил (військ) ВМС ЗС України.
40. Організація розвідки та інженерного забезпечення, радіоелектронної боротьби, тактичного маскування, радіаційного, хімічного та біологічного захисту.

14. Рекомендована література

Основна

1. Застосування сил (військ) Військово-Морських Сил: підручн. / колектив авторів; під заг. ред. С.В. Яким'яка. – К.: НУОУ, 2014. – 320 с.
2. Застосування сил (військ) військово-морських сил Збройних Сил України під час антитерористичної операції та відсічі збройній агресії: навч. посіб. / колектив авторів; під заг. ред. С.В. Яким'яка. – К.: НУОУ, 2014. – 42 с.
3. Основи військово-морської науки: підручн. / колектив авторів; під заг. ред. С.В. Яким'яка. – К.: НУОУ ім. І. Черняховського, 2014. – 244 с.
4. Військово-морська історія: навч. посіб. / колектив авторів; під заг. ред. С.В. Яким'яка. – К.: НУОУ ім. Івана Черняховського, 2013. – 204 с.
5. Воєнно-географічні умови застосування сил (військ) Військово-Морських Сил: навч. посіб. / колектив авторів; під заг. ред. С.В. Яким'яка. – К.:НУОУ ім. Івана Черняховського, 2013. – 164 с.
6. Міжнародно-правове забезпечення застосування сил (військ) ВМС. Посібник. – К.: НУОУ ім. І.Черняховського, 2014. – 168 с.
7. Основи бойового застосування, експлуатації та ремонту озброєння і військової техніки Військово-Морських Сил: підручн. / колектив авторів; під заг. ред. С.В. Яким'яка. – К.: НУОУ ім. І. Черняховського, 2016.
8. Рекомендації командирам кораблів, військових частин (підрозділів) ВМС ЗС України щодо дій під час кризової ситуації воєнного характеру та в умовах проведення антитерористичної операції. – К.:НУОУ, 2014. – 10 с.
9. Дубов О.В. Проблемні питання та ймовірні напрямки озброєння ВМС ЗС України у найближчій перспективі // О.В.Дубов, О.Г.Петровський Збірник тез доповідей Третьої Всеукраїнської науково-практичної конференції “Спільні дії військових формувань і правоохоронних органів держави: проблеми і перспективи” 22-23 вересня 2016 року ВА Одеса, С.132-135.
- 10.Морська стратегія держави. Розвиток та реалізація морського потенціалу України: матеріали міжнародного наукового форуму, 24-25 травня 2016 року. – Київ: Національний університет оборони України імені Івана Черняховського, 2016. – 216 с.
- 11.Закон України “Про основи національної безпеки України” від 19 червня 2003 року № 964-IV (зі змінами і доповненнями від 16 липня 2015 року № 630-VIII).
- 12.Закон України “Про оборону України” від 5 жовтня 2000 року № 2020-III (зі змінами).
- 13.Закон України “Про Збройні Сили України” від 5 жовтня 2000 року № 2019-III (зі змінами).
- 14.Стратегія національної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 26 травня 2015 року №287/2015.
- 15.Воєнна доктрина України, затверджена Указом Президента України від 24 вересня 2015 року № 555/2015.
- 16.Стратегічний оборонний бюлетень України (оборонна Біла книга України), затверджений Указом Президента України від 6 червня 2016 року № 240/2016.

17. Державна програма розвитку Збройних Сил України на період до 2020 року, затверджена Указом Президента України від 22 березня 2017 року №73/2017.

18. Концепція розвитку сектору безпеки і оборони України, затверджена Указом Президента України від 14 березня 2016 року №92/2016.

19. Морська доктрина України на період до 2035 року, затверджена Постановою Кабінету міністрів України від 7 жовтня 2009 р. №1307.

20. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України (бригада, полк, дивізіон, батальйон, корабель). – Севастополь: Командування ВМС ЗС України, 2008. – 134.

21. Настанова з бойового забезпечення Військово-Морських Сил Збройних Сил України. – Севастополь: К ВМС ЗС України, 2010. – 172 с.

22. Положення про класифікацію корабельного складу ВМС ЗС України. Затверджено наказом Командувача ВМС ЗС України від 17.01.2017 року №4.

23. Інструкція з підготовки та застосування національних контингентів, національного персоналу в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки”. – Затверджено наказом МО України від 18.01.2016 №23.

24. Бойовий статут Сухопутних військ ЗС України. Ч. II. (батальйон, рота), 2016. – 346 с.

25. Застосування сил (військ) Військово-Морських Сил. Навчальний посібник. Яким'як С.В., Макаров В.В. – К.НУОУ. 2017.156 с.

26. Оперативне (бойове) забезпечення Військово-Морських Сил. Навчальний посібник. Колектив авторів під загальною редакцією С.В. Яким'яка - К.НУОУ. 2017.140 с.

27. Морська стратегія держави. Розвиток та реалізація морського потенціалу України. Матеріали міжнародного наукового форуму. 24-25 травня 2017 р.- К.НУОУ. 2017.152 с.

28. Наказ НГШ ЗСУ № 170 від 25.04.2018 р. “Про затвердження Порядку оформлення оперативних (бойових документів)”.

Додаткова

Перелік ресурсів інформаційно-телекомунікаційної мережі “INTERNET” для освоєння дисципліни:

[http:// www..mil.gov. ua](http://www.mil.gov.ua) – сайт Міністерства Оборони України

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/a#Find> – законодавча база України

<http://www.ligazakon.ua/ru/> - законодавча база України

http://library.nlu.edu.ua/BIBLIOTEKA/INTERNET/R_4.htm – сайти найкових бібліотек України

<http://www.nbuv.gov.ua/> – сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського

<http://www.library.gov.ua/> – сайт Національної медичної бібліотеки України.

15. Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

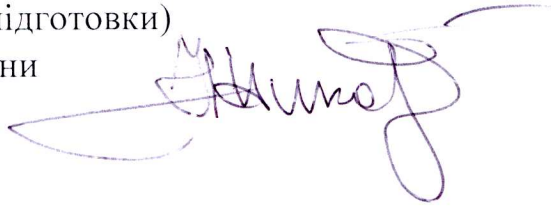
Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Загальна тактика	Військове стажування
Управління повсякденною діяльністю військ	
Види бойового забезпечення дій військ (сил)	

Провідний лектор:

Старший викладач кафедри загальновійськових дисциплін

(з курсом фізичної підготовки)

Працівник ЗС України

Микола НІКОЛЕНКО